

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Portlandcementer:	Side:	1/6
Revision:	2009-09-14	Printdato:	2009-09-14
		SDS-ID:	DK/7.0

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/DET KEMISKE PRODUKT OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

<u>Produktnavn:</u>	Portlandcementer:	<u>PR-nr.</u>	1735368
	BASIS® cement ABC cement BASIS® AALBORG CEMENT® MESTER® AALBORG CEMENT® RAPID® cement RAPID® AALBORG CEMENT® LAVALKALI SULFATBESTANDIG cement CEM II 42,5 R HOBBY cement HVID cement til specielle anvendelser Aalborg White® ELEMENT cement BETONVARE cement		
<u>Anvendelse:</u>	Bindemiddel for naturlige og kunstigt fremstillede tilslagsmaterialer i form af sand, grus og sten ved fremstilling af mørtel, puds og beton. Produkterne har, med undtagelse af hvid cement, gennemgået en anti-chromeksem-proces. Den sikrer, at EU's krævede maksimale værdi for opløseligt chrom (VI) i cement på 2 mg/kg i min. 2 mdr. under normale og tørre lagringsforhold overholdes. Holdbarheden regnes fra leveringsdato for løs cement og fra pakkedato for pakket cement. For pakket cement er holdbarheden forlænget med 10 mdr. til i alt 12 mdr., hvis folien omkring pallen er ubrudt. Hvid cement er chromneutral da der ikke anvendes chromholdige råmaterialer til dens produktion. For hvid cement er der ingen tidsbegrænsning for overholdelse af kravet.	<u>Emballage:</u>	25 kg sæk 1.500 kg big bag løs cement
<u>Leverandør:</u>	Aalborg Portland Rørdalsvej 44 9100 Aalborg Tlf.: 98 16 77 77	<u>Nødtelefon:</u>	24-timers- nødtelefon: Bispebjerg Hospital's giftlinje 82 12 12 12

Ansvarlig for udarbejdelse af sikkerhedsdatabladet. Spørgsmål til indholdet af dette sikkerhedsdatablad kan sendes til:
SDS_info@dhigroup.com

2. FAREIDENTIFIKATION

Produktet er klassificeret:
Xi; R37/38 R41

Mennesker: Støv kan irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste. Hyppig indånding af støv over længere tid øger risikoen for at udvikle lungesygdomme. Støv eller stænk fra brugsblanding kan give varige øjenskader. Støv virker irriterende på fugtig hud. Langvarig kontakt med våd cement/brugsblanding kan medføre ætsning af huden.

Miljø: Produktet forventes ikke at medføre risiko for skadevirkninger i miljøet. Ved tilstedeværelse af vand hærder produktet til en fast masse, der ikke er biologisk nedbrydelig.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Portlandcementer:	Side:	2/ 6
Revision:	2009-09-14	Printdato:	2009-09-14
		SDS-ID:	DK/7.0

3. SAMMENSÆTNING/OPLYSNINGER OM INDHOLDSSTOFFER

Produktet indeholder: cement.

<u>%:</u>	<u>CAS-nr.:</u>	<u>EF nr.:</u>	<u>Kemisk navn:</u>	<u>Fareklassificering:</u>	<u>Anm.:</u>
75-100	65997-15-1	266-043-4	Portlandcement	Xi;R37/38-41	

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Indånding: Personen bringes i frisk luft og holdes i ro under opsyn. Søg evt. skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.

Hudkontakt: Fjern forurenede tøj og skyl huden grundigt med vand.

Øjenkontakt: Gnid ikke i øjet. Skyl straks med rigeligt vand i op til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og spil øjet godt op. Ved fortsat irritation fortsæt skylningen under transport til skadestue. Medbring sikkerhedsdatabladet.

Indtagelse: Skyl straks munden og drik rigelige mængder vand eller mælk. Hold personen under opsyn. Fremkald ikke opkastning. I tilfælde af opkastning holdes hovedet lavt. Søg straks skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.

5. BRANDBEKÆMPELSE

Slukningsmidler: Brandslukningsmiddel vælges under hensyntagen til evt. andre kemikalier.

Særlige farer: Slukningsvand, der har været i kontakt med produktet, kan være ætsende.

Beskyttelsesudstyr til slukningspersonel: Ved risiko for kontakt med slukningsvandet anvendes kemikalieresistente beskyttelsesdragter.

6. FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

Personlige sikkerhedsforanstaltninger: Undgå indånding af støv. Undgå kontakt med øjnene og langvarig hudkontakt. Brug arbejdsmetoder som minimerer støvdannelse. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Produktet bør ikke henkastes i naturen, men opsamles og afleveres efter aftale med de lokale myndigheder.

Metoder til oprydning: Spild opsuges med støvsuger. Er dette ikke muligt, opsamles spildet med skovl, kost eller lignende. Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: Portlandcementer: Side: 3/ 6
Revision: 2009-09-14 Printdato: 2009-09-14
SDS-ID: DK/7.0

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

- Håndtering: Følg god kemikaliehygiejne. Undgå indånding af støv. Undgå kontakt med øjnene og langvarig hudkontakt. Skift tilsmudset tøj. Undgå at sprede støv.
- Tekniske forholdsregler: Brug arbejdsmetoder som minimerer støvdannelse.
- Tekniske foranstaltninger: Mekanisk ventilation kan være påkrævet. Der skal være let adgang til rigeligt vand og øjenskylleflaske.
- Tekniske forholdsregler ved opbevaring: Ingen særlige krav.
- Opbevaringsbetingelser: Opbevares i lukket originalemballage på et tørt sted. Åbnede emballager lukkes tæt efter brug og bør opbruges snarest. Ved opbevaring under fugtige forhold vil chromatneutraliseringen aftage.
-

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

- Kodenummer: Produktet er ikke omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenummererede produkter. Vejledende kodenummer: 00-4 (1993)
- Tekniske foranstaltninger: Der skal være effektiv ventilation. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af støv skal gøres mindst mulig.
<u>Kemisk navn:</u>	<u>Grænseværdier:</u>	<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referencer:</u>
Mineralsk støv, inert	10 mg/m ³	-	-	AT
Mineralsk støv, inert, respirabel	5 mg/m ³	-	-	AT
- Personlige værnemidler: Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.
- Åndedrætsværn: Ved støvende arbejde: Brug åndedrætsværn med partikelfilter, type P2.
- Håndbeskyttelse: Brug beskyttelseshandsker. Egnede handsker kan anvises af handskeleverandøren.
- Øjenbeskyttelse: Ved risiko for stænk: Beskyttelsesbriller/ansigtsskærm skal anvendes.
- Hudbeskyttelse: Særligt arbejdstøj skal anvendes. Ved stænkende arbejde skal der anvendes hætte, hjelm eller kasket med stor skygge.
- Hygiejniske foranstaltninger: Fjern tilsmudset tøj og vask huden grundigt med vand og sæbe, når arbejdet er færdigt.
- Miljøeksponeringskontrol: Ikke kendt.
-

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Portlandcementer:	Side:	4/ 6
Revision:	2009-09-14	Printdato:	2009-09-14
		SDS-ID:	DK/7.0

9. FYSISK- KEMISKE EGENSKABER

Udseende:	cementgrå og cementhvid
Lugt:	Lugtfri
pH:	Ca. 13 (blandet med vand)
Kogepunkt:	ikke relevant
Flammepunkt:	ikke relevant
Ekspløsningsgrænser:	ikke relevant
Relativ massefylde:	ikke oplyst
Opløselighed:	Blandbar med vand

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil. Indholdet af chromatreducerende middel mindskes med tiden.

Tilstande/materialer, der skal undgås: Produktet hærdet til en hård masse ved kontakt med vand og fugt.

Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen særlige.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

Indånding: Støv kan irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste.

Hudkontakt: Støv virker irriterende på fugtig hud. Langvarig kontakt med brugsblandingen kan medføre ætsning.

Øjenkontakt: Støv eller stænk fra brugsblanding kan give varige øjenskader. Øjeblikkelig førstehjælp er nødvendig.

Indtagelse: Er mindre sandsynlig på grund af produktets form. Indtagelse vil kunne medføre kraftig irritation af mund, spiserør og mave-tarmkanal.

Langtidseffekter: Hyppig indånding af støv over længere tid øger risikoen for at udvikle lungesygdomme.

12. MILJØOPLYSNINGER

Mobilitet: Produktet er ikke flygtigt, men kan spredes ved støvende håndtering.

Nedbrydelighed: Produktet er ikke biologisk nedbrydeligt.

Økotoxicitet: Produktet forventes ikke at medføre risiko for skadevirkninger i miljøet.

Bioakkumulerings-potentiale: Ikke relevant

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Portlandcementer:	Side:	5/ 6
Revision:	2009-09-14	Printdato:	2009-09-14
		SDS-ID:	DK/7.0

13. FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Affaldet er klassificeret som farligt affald. Bemærk, at udhærdet materiale normalt ikke er kemikalieaffald.

Affald i form af rester: EAK-kode: 10 13 06

Tom emballage: EAK-kode: 15 01 01

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

Er ikke omfattet af de internationale regler om transport af farligt gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

Faremærkning:

Lokalirriterende

R37/38 Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
R41 Risiko for alvorlig øjenskade.

S2 Opbevares utilgængeligt for børn.
S22 Undgå indånding af støv.
S26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.
S37/39 Brug egnede beskyttelsehandsker og briller/ ansigtsskærm under arbejdet.

Calciumoxid. Ved blanding med vand dannes calciumhydroxid, som kan virke ætsende på hud og øjne.

Danske særregler: Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Nationale reguleringer: Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, med ændringer. Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 4. juli 2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø med ændringer. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). At-vejledning C.1.3 februar 2003: Arbejde med stoffer og materialer. At-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer. At-vejledning C.1.3 februar 2003: Arbejde med stoffer og materialer. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1634 af 13. december 2006 om affald.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn:	Portlandcementer:	Side:	6/ 6
Revision:	2009-09-14	Printdato:	2009-09-14
		SDS-ID:	DK/7.0

16. ANDRE OPLYSNINGER

Brugeren skal være instrueret i arbejdets udførelse og kende indholdet af dette sikkerhedsdatablad.

Følgende punkter er blevet revideret eller indeholder nye oplysninger: 1, 15

Ordlyd af risikosætninger:

R37/38 Irriterer åndedrætsorganerne og huden.

R41 Risiko for alvorlig øjensskade.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.

Udarbejdet af DHI - Centre for Environment and Toxicology, Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark. www.dhigroup.com.